

Regeringskansliet
Näringsdepartementet

Remissvar Slutbetänkande av Parlamentariska landsbygdskommittén SOU 2017:1

Inledning

Örnsköldsviks Kommun vill avge ett yttrande gällande förslaget, även om kommunen inte är en av remisskommunerna. För Örnsköldsviks kommun som har en stor yta, dubbla Blekinge och där en tredjedel av befolkningen bor på landsbygden är landsbygdsutveckling en prioriterad fråga och av högsta betydelse för vår kommuns tillväxt. Kommunen har uppmärksammats på många sätt de senaste åren bl a genom att utses till Årets kommun 2012, och är en föregångare i att utveckla servicepunkter på landsbygden, totalt 10 stycken. Kommunen lyfts också fram som ett gott exempel på landsbygdsutveckling i olika forum bl a i framtagande av landsbygdsstrategi och har uppmärksammats i många tidsskrifter de senaste åren, haft många studiebesök och varit inbjuden som talare på många konferenser.

Sammanfattning

Örnsköldsviks kommun välkomnar varmt landsbygdskommitténs ambitioner att skapa en sammanhållen politik för Sveriges landsbygder och understryker vikten av att denna ambition genomsyrar alla nationella politikområden.

Örnsköldsviks kommun ställer sig därför till fullo bakom kommitténs delmål:

- *Landsbygdernas förutsättningar tas till vara för att skapa ett mångsidigt, konkurrenskraftigt och hållbart näringsliv med god förmåga till förnyelse*
- *Hela landet drar nytta av digitaliseringens möjligheter.*
- *En infrastruktur som säkerställer person- och godstransporter till medborgarna och näringslivet i landsbygderna.*
- *Utbildningssystemet säkerställer kompetensförsörjningen och ökar tillgängligheten till högre utbildning i hela landet.*
- *En samhällsplanering som underlättar landsbygdernas utveckling.*
- *Bosättning i landsbygderna underlättas.*
- *Likvärdig tillgång till vård, skola och omsorg oberoende av bostadsort.*

- *God tillgång till kommersiell service.*
- *Likvärdiga möjligheter att utöva och uppleva kultur oberoende av bostadsort.*
- *Staten är fysiskt närvarande i landsbygderna med arbetsplatser, myndighets-service och polis*
- *Staten främjar det civila samhällets engagemang i landsbygdernas utveckling.*

Örnsköldsviks kommun vill understryka transportinfrastrukturens betydande roll för att kunna leva, bo och verka på landsbygderna och att det framträder i alldeles för liten utsträckning i utredningen. Kommunen framhåller dessutom att det är de sammantagna effekterna av de olika delmålen tillsammans som avgör om möjligheten att ta tillvara landsbygdernas potential kommer att förverkligas.

Tidsperspektiven för genomförandet av initiativ för att nå målen kommer att vara avgörande. Det är därför inte helt tillfredsställande att många av förslagen i slutbetänkandet handlar om att "vidare utreda", "ta initiativ till" och "titta på" utan angivna tidshorisonter.

Örnsköldsviks kommun välkomnar utformningen av ett speciellt åtgärds paket till utsatta kommuner på landsbygderna, men ifrågasätter logiken i att peka ut 23 kommuner som "mest utsatt" då de problem som beskrivs omfattar ett större antal kommuner än så. Örnsköldsviks kommun menar här att delar av kommunen som är dubbla Blekinge till ytan har en problematik inom särskilda områden på den geografiska kartan som är i paritet med de utpekade 23 kommunerna och som måste beaktas i någon form.

Digital kommunikation och transportinfrastruktur

Infrastruktur är en av de viktigaste pusselbitarna för att tillvarata potentialen i hela Sverige. En Orts attraktivitet beror till stor del på förutsättningar kopplade till digital infrastruktur och transportinfrastruktur. Dessa är också avgörande för tillgången på och utvecklingen av samhällsservice och näringsliv, inklusive besöksnäring.

Örnsköldsviks kommun:

- Stödjer fullt förslaget att fullborda bredbandsutbyggnaden.
- Ser positivt på en utredning kring hur digital infrastruktur kan organiseras som ett femte transportslag efter 2025.
- Anser det absolut nödvändigt att säkerställa att de hushåll och företag som blir utan koptarnät får tillgång till bredband.
- Välkomnar tillskottet till landsbygdsprogrammet för bredbandsutbyggnad.

- Stödjer konstaterandet att det är angeläget att landsbygdernas behov kommer till uttryck i den fysiska infrastrukturplaneringen på nationell och regional nivå.
- Understryker vikten av att de samhällsekonomiska analyserna vid infrastruktursatsningar vidgas.
- Välkomnar att reseavdraget ses över och designas utifrån behoven på landsbygderna och på ett sätt som stimulerar till hållbara resor.
- Stödjer fullt initiativ för att främja organiserad samåkning.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningsfrågan är mer aktuell än någonsin och det gäller även på landsbygderna. Enligt Tillväxtverkets undersökning Företagens villkor och verklighet är kompetenstillförsel det största tillväxthindret för Västernorrlands företag samtidigt som situationen i offentlig verksamhet är kritisk med stora pensionsavgångar i sikte. En stor tillgång är den ökade andelen utrikes födda, men det krävs insatser i olika former för att de ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden.

Örnsköldsviks kommun:

- Välkomnar förslaget om en ökad tillgänglighet till högre utbildning och satsningar på kommunala lärcentra.
- Poängterar vikten av att utbildningsutbudet anpassas till de lokala och regionala behoven då matchningen på arbetsmarknaden är en nyckelfråga. Det gäller dock inte bara högskoleutbildning utan även yrkesutbildningar, samt resurser för kompletterande yrkesvuxenutbildning och validering med bred geografisk spridning.
- Ser positivt på att man utreder möjligheterna att minska studieskulderna för de som bor i områden med särskilt stora utmaningar men att definitionen av dessa områden bör innefatta fler än de utpekade 23 kommunerna.

Samhällsplanering och bostadsbyggande.

Det råder bostadsbrist i alla tätorter på landsbygden i kommunen. Vilket utgör ett hinder för unga och nyanlända att stanna eller etablera sig där de vill. Det motverkar även attraktionskraften generellt. Särskilt problematiskt är finansieringen av nybyggnation då kostanden för att bygga ett nytt boende på landsbygden ofta överstiger marknadsvärdet, vilket leder till svårigheter att få lån hos bankerna.

- Örnsköldsviks kommun ser ett stort behov av finansiering till bostadsbyggande på landsbygden. Möjligheten till landsbygdslån för bostadsbyggande är av stor vikt och måste prioriteras i arbetet. Vi välkomnar ”Norgemodellen”.

Kommersiell service välfärdstjänster och kultur

Välfärdstjänster och kommersiell service är grundförutsättningar för att kunna bo och verka på landsbygden.

Örnsköldsviks kommun understryker statens ansvar att säkerställa de ekonomiska förutsättningarna för en likvärdig samhällsservice och utbildning i alla delar av landet och välkomnar därför en översyn av skatteutjämningsystemet.

Statens närvaro i landsbygderna

Örnsköldsviks kommun:

- Stödjer fullt förslaget att statliga jobb bör utlokaliseras till kommuner som tappat stor stort antal statliga jobb och som har en besvärlig arbetsmarknadsstruktur.
- Välkomnar speciellt förslaget att nya myndigheter alltid främst ska lokaliseras utanför storstadsregionerna.
- Ser positivt på en ny organisation för statlig lokal service, med obligatorisk samverkan mellan myndigheter och närvaro i alla FA-regioner.
- Kräver att polisens närvaro i alla delar av landet säkerställs och välkomnar förslaget gällande krav på maximal insatstid.
- Ser positivt på inrättande av landsbygdsdelegation i varje län.

Örnsköldsvik 2017-02-21

Glenn Nordlund
Ordförande Kommunstyrelsen